
**UGOVOR
IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE
REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I NARODNE REPUBLIKE
MAĐARSKE O UZAJAMNOM PRAVNOM SAOBRAĆAJU**

("Sl. list SFRJ - Međunarodni ugovori i drugi sporazumi", br. 3/68)

Vlada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Vlada Narodne Republike Mađarske odlučile su da u cilju regulisanja uzajamnog pravnog saobraćaja zakluče ugovor o pravnom saobraćaju u građanskim, porodičnim i krivičnim stvarima, i u tom cilju imenovali su svoje opunomoćenike, i to:

Vlada Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, profesora dr. Borislava T. Blagojevića, glavnog pravnog savjetnika Državnog sekretarijata za inostrane poslove,

Vlada Narodne Republike Mađarske Jozefa Marjaija, izvanrednog i opunomoćenog ambasadora u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji,

koji su se, pošto su prethodno izmjenjali svoje punomoći i našli da su iste ispravne, saglasili u sljedećem:

**Dio prvi
OPŠTE ODREDBE
Član 1.**

(1) Državljanima jedne strane ugovornice uživaju na teritoriji druge strane ugovornice u pogledu svojih ličnih i imovinskih prava istu pravnu zaštitu kao i sopstveni državljani.

(2) Državljanima jedne strane ugovornice slobodan je pristup sudovima druge strane ugovornice pod istim uslovima, kao i sopstvenim državljanima.

(3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana odnose se i na pravna lica.

Član 2.

(1) Sudovi strana ugovornica opšte međusobno sa Jugoslovenske strane preko republičkih sekretarijata za pravosuđe socijalističkih republika Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije, Slovenije i Srbije, a sa Mađarske strane preko Ministarstva pravosuđa, ako ovim ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Sa Mađarske strane organi tužilaštva, kad se radi o krivičnim stvarima, opšte sa jugoslovenskim organima iz stava (1) ovog člana preko Vrhovnog tužilaštva Narodne Republike Mađarske.

Član 3.

(1) Sudovi strana ugovornica u međusobnom saobraćaju predviđenom ovim ugovorom opšte na srpskohrvatskom, slovenačkom, makedonskom ili mađarskom jeziku, ako ovim ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Isprave i pismena koja sastavljaju sudovi jedne strane ugovornice po zamolnicama sudova druge strane ugovornice sastavljaju se na jednom od jezika iz stava (1) ovog člana.

Član 4.

(1) Savezni savet za pravosuđe sa Jugoslovenske strane i Ministarstvo pravosuđa sa Mađarske strane davaće jedan drugom, na molbu, tekst propisa koji važe ili koji su važili na teritoriji njihove države a, po potrebi, i obavještenja o pojedinim pravnim pitanjima.

(2) Obavještenja o pravnim pitanjima i tekst propisa može sa Mađarske strane tražiti od Saveznog saveta za pravosuđe i Vrhovno tužilaštvo Narodne Republike Mađarske.

Član 5.

Odredbe ovog ugovora koje se tiču sudova odnose se takođe i na druge organe, koji su, po propisima svoje zemlje, nadležni za postupanje u građanskim, porodičnim i krivičnim stvarima.

Dio drugi

PRAVNI SAOBRAĆAJ U GRAĐANSKIM I PORODIČNIM STVARIMA

Glava I

OSLOBODENJE OD AKTORSKE KAUCIJE I TAKSA I TROŠKOVA

Član 6.

(1) Državljeni jedne strane ugovornice, koji kao tužioci ili umještači istupaju pred sudom druge strane ugovornice, nisu obavezni da polože obezbjeđenje za parnične troškove niti predujam za sudske takse, ako imaju prebivalište ili boravište na teritoriji jedne od strana ugovornica.

(2) Pogodnost iz stava (1) ovog člana uživaće i državljani strana ugovornica koji imaju prebivalište ili boravište na teritoriji neke druge države sa kojom strana ugovornica od koje se traži odnosna pogodnost ima sporazum o uzajamnom izvršenju odluka o troškovima i taksama.

(3) Predujam za troškove koje je dužna da snosi stranka može se zahtijevati od državljanina druge strane ugovornice pod istim uslovima i u istom obimu kao i od sopstvenih državljanina.

(4) Odredbe st. (1), (2) i (3) ovog člana primjenjuju se shodno i na pravna lica.

Član 7.

(1) Ako stranka koja se koristi povlasticama iz člana 6. st. (1) i (2) ovog ugovora bude pravosnažnom sudskom odlukom obavezana da snosi troškove postupka ili da plati taksu, takva odluka u pogledu troškova i taksa izvršiće se, na zahtjev, besplatno na teritoriji druge strane ugovornice.

(2) Zahtjev za naknadu parničnih troškova podnosi lice kome su troškovi dosuđeni, a zahtjev za naplatu sudskih taksa i troškova koje je država predujmila - država.

(3) Zahtjev se može podnijeti neposredno nadležnom sudu druge strane ugovornice ili sudu koji je u toj stvari donio prvostepenu odluku, koji će zahtjev dostaviti sudu druge strane ugovornice.

(4) Uz zahtjev se prilaže ovjeren prijepis onog dijela odluke koji se odnosi na parnične troškove i sudske takse, zajedno sa potvrdom o pravosnažnosti i izvršnosti, kao i

ovjeren prijevod pomenutih dokumenata na jezik one strane ugovornice na čijoj teritoriji treba sprovesti izvršenje.

Član 8.

(1) Odluke navedene u članu 7. stav (1) ovog ugovora koje je donio sud druge strane ugovornice izvršuju se kao i odluke sopstvenih sudova, bez ikakvog preispitivanja.

(2) Naplaćeni iznos parničnih troškova dostaviće se licu koje je tražilo izvršenje ili diplomatskom ili konzularnom predstavništvu njegove zemlje, a naplaćeni iznos na ime sudskih taksa i predujmljenih troškova - diplomatskom ili konzularnom predstavništvu one strane ugovornice koja je tražila izvršenje.

Član 9.

(1) Državljeni jedne strane ugovornice uživaju pred sudovima druge strane ugovornice, pod istim uslovima i u istom obimu kao i sopstveni državljani, oslobođenje od plaćanja sudskih taksa i troškova, kao i druge povlastice koje se odnose na takse.

(2) Ako državljanin jedne strane ugovornice uživa na teritoriji ma koje strane ugovornice oslobođenje, odnosno povlastice iz stava (1) ovog člana, ovo oslobođenje odnosno povlastice važe i za radnje koje se u toj stvari obavljaju pred sudom druge strane ugovornice.

Član 10.

(1) Uvjerenje o ličnom i imovnom stanju molioca, potrebno za korišćenje prava iz člana 9. ovog ugovora, izdaju nadležni organi one strane ugovornice na čijoj teritoriji molilac ima prebivalište odnosno boravište.

(2) Ako molilac nema prebivalište odnosno boravište na teritoriji jedne od strana ugovornica, dovoljno je u tom slučaju uvjerenje diplomatskog ili konzularnog predstavništva strane ugovornice čiji je on državljanin.

(3) Organ nadležan za izdavanje uvjerenja navedenog u stavu (1) ovog člana može tražiti od nadležnog organa druge strane ugovornice obavještenje o ličnom i imovnom stanju molioca.

(4) Sud koji odlučuje o zahtjevu za priznavanje oslobođenja od plaćanja takse i troškova može i preko nadležnog organa druge strane ugovornice provjeriti tačnost podnijenih isprava i obavještenja i zatražiti potrebne dopunske podatke.

Član 11.

(1) Ako državljanin bilo koje strane ugovornice, koji ima prebivalište odnosno boravište na teritoriji jedne od strana ugovornica, želi da se pred sudom druge strane ugovornice koristi pravom iz člana 9. ovog ugovora može zahtjev podnijeti bilo neposredno sudu te strane ugovornice bilo sudu nadležnom po mjestu njegovog prebivališta ili boravišta. Taj sud će zahtjev sa priložima dostaviti sudu druge strane ugovornice na način predviđen u članu 2. ovog ugovora.

(2) Ako zahtjev i prilozi nisu sastavljeni na jeziku strane ugovornice čiji sud treba da donese odluku o zahtjevu, priložiće se i ovjeren prijevod.

Glava II
PRAVNA POMOĆ I DOSTAVLJANJE
Član 12.

Sudovi strana ugovornica ukazivaće međusobno po zamolnicama pravnu pomoć i vršiće dostavljanje u građanskim i porodičnim stvarima.

Član 13.

(1) Zamolnica treba da sadrži predmet na koji se odnosi, imena stranaka, njihovo zanimanje i mjesto stanovanja.

(2) U zamolnici za dostavljanje treba, pored podataka iz stava (1) ovog člana, označiti adresu primaoca i vrstu pismena koje treba dostaviti, a u zamolnici za pravnu pomoć - okolnosti u pogledu kojih treba provesti dokaz i, po potrebi, pitanja koja se imaju postaviti licu koje treba saslušati.

Član 14.

(1) Zamolnice i pismena koja se dostavljaju od sudova strana ugovornica moraju biti potpisani i snabdjeveni pečatom suda, ali nije potrebno njihovo dalje ovjeravanje.

(2) Zamolnice se sastavljaju u formi propisanoj zakonodavstvom strane ugovornice od koje potiču.

Član 15.

(1) Udovoljenje zamolnicama vrši se po zakonu zamoljene strane ugovornice. Ako sud od kog potiče zamolnica zahtijeva da se postupi po nekoj naročitoj formi, takvom zahtjevu može se udovoljiti ako se to ne protivi načelima zakonodavstva zamoljene strane ugovornice.

(2) Zamoljeni sud prilikom udovoljenja zamolnici, po potrebi, primjenjuje ista prinudna sredstva kao i pri udovoljenju zamolnicama za pravnu pomoć domaćih sudova. Prinudna sredstva se ne primjenjuju ako se radi o ličnom dolasku parničnih stranaka.

Član 16.

(1) Ako je zamoljeni sud nenadležan, uputiće zamolnicu nadležnom sudu i o tome će obavijestiti sud od kog potiče zamolnica.

(2) Sud od koga potiče zamolnica biće blagovremeno obaviješten o vremenu i mjestu izvršenja tražene radnje, ali samo ako to zahtijeva. Ovo obavještenje vrše sudovi neposredno.

(3) Ako se na datoj adresi lice označeno u zamolnici ne može pronaći, zamoljeni sud će preduzeti potrebne mjere radi ustanovljenja adrese.

(4) Ako zamolnici ne bude udovoljeno, obavijestiće se, bez odlaganja, o tome sud od kog potiče zamolnica uz navođenje razloga.

Član 17.

(1) Kod postupanja po zamolnicama za dostavljanje sudovi primjenjuju propise svoje zemlje.

(2) Ako pismeno koje se ima uručiti nije sastavljeno na jeziku zamoljene strane ugovornice, ili ako nije priključen službeni ili ovjereni prijevod na tom jeziku, zamoljeni sud će izvršiti predaju pismena primaocu samo ako on dobrovoljno pristaje da primi pismeno.

Član 18.

(1) Dostavljanje se dokazuje ili dostavnicom, na kojoj treba da bude označen datum uručenja, potpisi primaoca i dostavljača i pečat suda ili takvim uvjerenjem zamoljenog suda iz kojeg se vidi da je uručenje izvršeno, kao i način i vrijeme uručenja.

(2) Ako je pismeno koje treba uručiti dostavljeno u dva primjerka, uručenje se može potvrditi na drugom primjerku.

Član 19.

(1) Strane ugovornice zadržavaju pravo da uručuju pismena svojim državljanima, koji se nalaze na teritoriji druge strane ugovornice, preko svojih diplomatskih ili konzularnih predstavništava.

(2) Pri uručenju po stavu (1) ovog člana ne smiju se upotrebljavati prinudne mjere.

Član 20.

(1) Strane ugovornice neće zahtijevati naknadu troškova za izvršene radnje po zamolnicama za pravnu pomoć i dostavljanje, osim nagrade za izvršeno vještačenje i druge troškove nastale povodom vještačenja.

(2) Izvršenje vještačenja može se usloviti prethodnim polaganjem predujma samo ako troškove vještačenja snosi stranka.

(3) Zamoljeni sud izvijestice sud od koga potiče zamolnica o visini troškova koji su nastali povodom zamolnice za pravnu pomoć.

Član 21.

Ukazivanje pravne pomoći i dostavljanje može se odbiti ako zamoljena strana ugovornica smatra da se udovoljenjem zamolnici ugrožavaju njena suverena prava ili njena sigurnost, ili da je udovoljenje u suprotnosti sa načelima njenog zakonodavstva.

Član 22.

Na način predviđen u članu 2. ovog ugovora, strane ugovornice pružaće jedna drugoj pomoć u utvrđivanju adrese lica koja se nalaze na njihovoj teritoriji, ako se to traži radi ostvarivanja prava njihovih državljana u sudskom postupku i ako se u tu svrhu pruže odgovarajući podaci.

Glava III
ODREDBE MEĐUNARODNOG PRIVATNOG PRAVA
Član 23.

Pravna i poslovna sposobnost

(1) Pravna i poslovna sposobnost lica određuje se po zakonu strane ugovornice čiji je državljanin to lice.

(2) Pravna sposobnost pravnog lica određuje se po zakonu one strane ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi sjedište pravnog lica.

Starateljstvo
Član 24.

(1) Starateljstvo spada u nadležnost organa one strane ugovornice čiji je državljanin lice koje treba staviti pod starateljstvo, ako ovaj ugovor drukčije ne određuje.

(2) Državljanin jedne strane ugovornice može se postaviti za staraoca državljaninu druge strane ugovornice ako ima boravište na teritoriji one strane ugovornice gdje treba obavljati starateljsku dužnost i ako njegovo postavljanje za staraoca najviše odgovara interesima lica pod starateljstvom.

(3) Obaveza prihvatanja dužnosti staraoca određuje se po zakonu one strane ugovornice čiji je državljanin lice koje se postavlja za staraoca.

(4) Pravni odnosi između staraoca i lica pod starateljstvom regulišu se po zakonu one strane ugovornice koja je postavila staraoca.

Član 25.

(1) Ako je na teritoriji jedne strane ugovornice potrebno da organ starateljstva preduzme mjere u interesu državljanina druge strane ugovornice, koji ima boravište ili imovinu na teritoriji strane ugovornice gdje je potrebno takve mjere preduzeti, nadležni organ te strane ugovornice obavijestice o tome odmah diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane ugovornice čiji je državljanin to lice.

(2) U neodložnim slučajevima, nadležni organ druge strane ugovornice može sam preduzeti neophodne privremene mjere, ali je o tome dužan odmah obavijestiti diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane ugovornice čiji je državljanin odnosno lice. Privremene mjere ostaju na snazi dotle dok nadležni organ strane ugovornice, čiji je državljanin odnosno lice, ne donese potrebnu odluku, o kojoj će obavijestiti teritorijalni organ koji je odredio privremene mjere.

Bračne stvari
Član 26.

(1) Materijalno-pravni uslovi za zaključenje braka procjenjuju se za svakog od budućih supruga po zakonu one strane ugovornice čiji su oni državljanin.

(2) Odredba stava (1) ovog člana ne isključuje primjenu zakona strane ugovornice na čijoj se teritoriji brak zaključuje, ako se radi o takvim smetnjama zbog kojih je po zakonu te strane ugovornice zaključenje braka apsolutno zabranjeno.

(3) Forma braka određuje se po zakonu strane ugovornice na čijoj se teritoriji brak zaključuje.

Član 27.

(1) Lični i imovinski odnosi bračnih drugova koji imaju zajedničko državljanstvo regulišu se po zakonu one strane ugovornice čiji su oni državljani.

(2) Ako je jedan bračni drug državljanin jedne strane ugovornice a drugi državljanin druge strane ugovornice, njihovi lični i imovinski odnosi regulišu se po zakonu strane ugovornice čije su posljednje zajedničko državljanstvo imali za vrijeme trajanja braka, a ako bračni drugovi nisu imali zajedničko državljanstvo jedne od strana ugovornica - po zakonu strane ugovornice na čijoj teritoriji bračni drugovi imaju ili su imali posljednje zajedničko prebivalište.

Član 28.

(1) Za odlučivanje o ličnim i imovinskim odnosima bračnih drugova u slučaju iz člana 27. stav (1) ovog ugovora nadležan je sud strane ugovornice čiji su državljani bračni drugovi. Ako oba bračna druga u vrijeme podnošenja tužbe imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice, za odlučivanje o njihovim ličnim i imovinskim odnosima nadležan je i sud te strane ugovornice.

(2) U slučaju iz člana 27. stav (2) ovog ugovora nadležan je sud strane ugovornice na čijoj teritoriji bračni drugovi imaju prebivalište, a ako bračni drugovi nemaju zajedničko prebivalište - nadležan je sud strane ugovornice na čijoj teritoriji tuženi bračni drug ima prebivalište.

Član 29.

(1) Za razvod braka mjerodavan je zakon strane ugovornice čiji su državljani bračni drugovi u vrijeme podnošenja tužbe za razvod braka.

(2) Ako je, u vrijeme podnošenja tužbe za razvod braka, jedan bračni drug državljanin jedne strane ugovornice a drugi državljanin druge strane ugovornice, za razvod braka mjerodavan je zakon obje strane ugovornice.

Član 30.

(1) Za razvod braka u slučaju iz člana 29. stav (1) ovog ugovora nadležan je sud strane ugovornice čiji su državljani bračni drugovi u vrijeme podnošenja tužbe, a ako oba bračna druga u to vrijeme imaju prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice - nadležan je i sud te strane ugovornice. U ovom drugom slučaju brak se ne može razvesti iz uzroka koji su protivni osnovnim načelima zakonodavstva strane ugovornice pred čijim je sudom pokrenut brakorazvodni spor.

(2) Za razvod braka u slučaju iz člana 29. stav (2) ovog ugovora nadležan je sud strane ugovornice na čijoj teritoriji oba bračna druga imaju prebivalište, a ako jedan bračni drug ima prebivalište na teritoriji jedne strane ugovornice a drugi na teritoriji druge strane ugovornice - nadležan je sud strane ugovornice na čijoj teritoriji tuženi bračni drug ima prebivalište.

Član 31.

Za utvrđivanje postojanja ili nepostojanja braka i za poništaj braka, kao i u pogledu nadležnosti u ovim slučajevima, shodno se primjenjuju odredbe čl. 29. i 30. ovog ugovora.

Pravni odnosi između roditelja i djece

Član 32.

Pravni odnosi između roditelja i djece, kao i utvrđivanje i osporavanje očinstva ili materinstva, regulišu se po zakonu one strane ugovornice čiji je državljanin dijete.

Član 33.

Za donošenje odluke o odnosima iz člana 32. ovog ugovora nadležan je sud one strane ugovornice čiji je državljanin dijete ili sud strane ugovornice na čijoj teritoriji dijete ima prebivalište ili boravište.

Obaveza izdržavanja

Član 34.

Obaveza izdržavanja između braće i sestara u pogledu izdržavanja maloljetne braće i sestara, kao i između srodnika u pravnoj ushodnoj i nishodnoj liniji, osim između srodnika iz člana 32 ovog ugovora, reguliše se po zakonu strane ugovornice čiji je državljanin lice koje polaže pravo na izdržavanje.

Član 35.

Za donošenje odluke o izdržavanju po članu 34. ovog ugovora nadležan je sud strane ugovornice:

a) na čijoj teritoriji ima prebivalište ili boravište lice koje polaže pravo na izdržavanje, ako se radi o izdržavanju između braće i sestara;

b) na čijoj teritoriji ima prebivalište ili boravište lice od koga se zahtijeva izdržavanje, ako se radi o izdržavanju između srodnika u pravnoj ushodnoj i nishodnoj liniji.

Član 36.

Usvojenje

(1) Ako je usvojlac državljanin jedne strane ugovornice a usvojenik državljanin druge strane ugovornice, za usvojenje i raskidanje usvojenja potrebno je da su ispunjeni materijalni uslovi predviđeni nacionalnim zakonom kako usvojioca tako i usvojenika.

(2) Za usvojenje ili prestanak usvojenja nadležan je organ one strane ugovornice čiji je državljanin usvojenik. Usvojenje ili prestanak usvojenja može sprovesti i organ strane ugovornice na čijoj teritoriji usvojlac i usvojenik stalno žive u vrijeme zaključenja odnosno prestanka usvojenja.

Član 37.
Proglašenje nestalog lica za umrlo i dokazivanje smrti

(1) Proglašenje nestalog lica za umrlo i dokazivanje smrti spada u nadležnost suda one strane ugovornice čiji je državljanin bilo to lice u vrijeme nestanka.

(2) Sud jedne strane ugovornice može proglasiti za umrlo odnosno dokazivati smrt državljanina druge strane ugovornice:

a) na zahtjev lica koje želi da ostvari nasljedna prava u odnosu na nepokretnu imovinu nestalog lica koje se nalazi na teritoriji te strane ugovornice; ili

b) na zahtjev bračnog druga u odnosu na postojanje braka ili prava koja proizilaze iz imovinskih odnosa među bračnim drugovima u pogledu imovine koja se nalazi na teritoriji te strane ugovornice, ako bračni drug u momentu podnošenja zahtjeva za proglašenje nestalog bračnog druga za umrlog ima prebivalište na teritoriji te strane ugovornice i ako je posljednje zajedničko prebivalište bračnih drugova bilo na teritoriji iste strane ugovornice.

(3) Proglašenje nestalog lica za umrlo odnosno dokazivanje smrti po stavu (2) ovog člana može se vršiti samo pod uslovima predviđenim u nacionalnom zakonu nestalog lica.

Imovinske stvari
Član 38.

(1) Forma pravnog posla određuje se po zakonu koji se primjenjuje na sam pravni posao, a dovoljno je ako se u tom pogledu postupi po zakonu koji važi u mjestu gde je pravni posao zaključen.

(2) Forma pravnog posla koji se odnosi na nekretninu određuje se po zakonu strane ugovornice na čijoj teritoriji se nekretnina nalazi.

Član 39.

(1) Stvarna prava na nekretninama regulišu se po zakonu strane ugovornice na čijoj se teritoriji nekretnina nalazi.

(2) Za rješavanje sporova iz stava (1) ovog člana nadležan je sud strane ugovornice na čijoj teritoriji se nekretnina nalazi.

Glava IV
ZAOSTAVŠTINE
Član 40.

(1) Državljeni jedne strane ugovornice mogu sticati imovinska prava na teritoriji druge strane ugovornice na osnovu zakonskog ili testamentalnog nasljeđivanja pod istim uslovima i u istom obimu kao i državljani te strane ugovornice.

(2) Državljeni jedne strane ugovornice mogu izjavom posljednje volje (testamentom) raspolagati svojom imovinom koja se nalazi na teritoriji druge strane ugovornice.

Član 41.

Nasljedno-pravni odnosi regulišu se po zakonu one strane ugovornice čiji je državljanin bio ostavilac u vrijeme smrti.

Član 42.

Ako nema nasljednika, nasljeđivanje pokretne imovine vrši se po zakonu strane ugovornice čiji je državljanin bio ostavilac u vrijeme smrti, a nasljeđivanje nepokretne imovine - po zakonu strane ugovornice na čijoj se teritoriji imovina nalazi.

Član 43.

(1) Sposobnost za pravljenje ili opozivanje testamenta, kao i ništavost testamenta zbog nedostatka u volji zavještaoaca (prinuda, prevara, zabluda i dr.), procjenjuju se po zakonu strane ugovornice čiji je državljanin bio ostavilac u vrijeme sastavljanja odnosno opozivanja testamenta.

(2) Testament sastavljen od strane državljanina jedne strane ugovornice punovažan je u pogledu forme ako odgovara:

a) zakonu države u kojoj je sačinjen, ili

b) zakonu one strane ugovornice čiji je državljanin bio ostavilac u vrijeme sastavljanja testamenta ili smrti ili zakonu one države u kojoj je ostavilac u navedenom vremenu imao prebivalište ili boravište, ili

c) zakonu mjesta gde se nekretnina nalazi.

(3) Pitanje da li je ostavilac imao prebivalište ili boravište u određenom mjestu procjenjuje se prema zakonu tog mjesta.

(4) Odredbe st. (2) i (3) ovog člana odnose se i na opozivanje testamenta.

Član 44.

Za raspravljanje nepokretne zaostavštine i za rješavanje spornih zahtjeva na nasljedstvo, nužni dio ili legat koji se odnose na nepokretnu zaostavštinu, isključivo su nadležni sudovi (organi) one strane ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi nepokretna imovina.

Član 45.

(1) Za raspravljanje o pokretnim stvarima iz zaostavštine državljana strana ugovornica, kao i za rješavanje spornih zahtjeva na nasljedstvo, nužni dio ili legat koji se na te stvari odnose, nadležni su sudovi (organi) one strane ugovornice čiji je državljanin ostavilac u vrijeme smrti, ako ovim ugovorom nije drukčije određeno.

(2) Pokretna zaostavština državljana jedne strane ugovornice koja se nalazi na teritoriji druge strane ugovornice predaće se radi sprovođenja ostavinskog postupka diplomatskom ili konzularnom predstavništvu ili nadležnom organu strane ugovornice čiji je državljanin bio ostavilac, izuzev u slučajevima predviđenim u čl. 49. i 51. ovog ugovora i ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 55. stav (2) tačka b) ovog ugovora.

(3) Strane ugovornice zadržavaju pravo da prije predaje pokretne zaostavštine po stavu (2) ovog člana naplate dažbine predviđene svojim propisima za sticanje po osnovu nasljedstva.

Član 46.

(1) Ako na teritoriji jedne strane ugovornice umre državljanin druge strane ugovornice, sud (organ) treba odmah da obavijesti o smrti diplomatsko ili konzularno predstavništvo druge strane ugovornice i da saopšti sve što mu je poznato o nasljednicima, o njihovom prebivalištu i adresi, o sastavu i vrijednosti zaostavštine, kao i o testamentu - ako postoji. Sud (organ) će isto tako postupiti i kad dozna da je u njegovoj zemlji ostala imovina državljanina druge strane ugovornice koji je umro u svojoj ili u trećoj državi.

(2) Ako je postupak za raspravljanje zaostavštine pokrenut na teritoriji jedne strane ugovornice, pa se utvrdi da je nasljednik državljanin druge strane ugovornice - o tome će se obavijestiti diplomatsko ili konzularno predstavništvo te strane ugovornice.

Član 47.

(1) Ako se na teritoriji jedne strane ugovornice nalazi zaostavština državljanina druge strane ugovornice, sud (organ) će, na prijedlog ili po službenoj dužnosti, preduzeti mjere koje su potrebne za obezbjeđenje i upravljanje zaostavštinom. U ovim slučajevima mora se sastaviti popis pokretnih stvari i, po potrebi, postaviti pogodno lice za staraoca zaostavštine.

(2) Sud (organ) će preduzeti mjere navedene u stavu (1) ovog člana po propisima koji važe u njegovoj zemlji. Mjere obezbjeđenja sprovede se, na traženje druge strane ugovornice, i u nekoj naročitoj formi ako ova nije u suprotnosti sa načelima zakonodavstva zamoljene strane ugovornice.

(3) Ako je u mjestu gde se nalazi zaostavština sjedište diplomatskog ili konzularnog predstavništva strane ugovornice čiji je državljanin bio umrli, onda se mjere navedene u stavu (1) ovog člana mogu preduzeti samo ako je diplomatsko ili konzularno predstavništvo bilo o tome blagovremeno obaviješteno, osim u slučajevima koji ne trpe odlaganje. Diplomatsko ili konzularno predstavništvo može da učestvuje kod preduzimanja službenih radnji i da stavlja prijedloge.

(4) U ostalim slučajevima treba bez odlaganja izvijestiti diplomatsko ili konzularno predstavništvo o mjerama koje su preduzete za obezbjeđenje i za upravljanje zaostavštinom. Na prijedlog diplomatskog ili konzularnog predstavništva ove mjere mogu se izmijeniti ili ukinuti bez štete po prava trećih lica.

Član 48.

(1) Ako je sud (organ) jedne strane ugovornice proglasio testament državljanina druge strane ugovornice, ovjereni prijepis testamenta, zapisnik o stanju i sadržini testamenta i zapisnika o njegovom proglašenju dostavljaju se sudu (organu) strane ugovornice čiji je državljanin bio ostavilac, ako po ovom ugovoru za raspravljanje zaostavštine nije nadležan sud strane ugovornice u kojoj je testament proglašen. Na isti način će se postupiti i u slučaju ako je za raspravljanje zaostavštine nadležan i sud druge strane ugovornice.

(2) Sud koji je proglasio testament može, na traženje suda (organa) druge strane ugovornice, dostaviti ovom i originalni testament.

(3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana primjenjuju se i na isprave o usmenom testamentu.

Član 49.

(1) Na zahtjev nasljednika ili legatara, koji su državljani strane ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi zaostavština ili koji borave na njenoj teritoriji, može sud (organ) da zadrži cjelokupnu pokretnu zaostavštinu ili dovoljan dio iste dok nadležni sud (organ) strane ugovornice čiji je državljanin bio ostavilac pravosnažno ne odluči o zahtjevu nasljednika ili legatara.

(2) Iste mjere može sud (organ) preduzeti i na zahtjev povjerilaca koji su državljani strane ugovornice na čijoj se teritoriji nalazi zaostavština, ili koji na toj teritoriji borave, ako svoja potraživanja prijave i, po potrebi, pokrenu postupak za njihovo priznanje.

Član 50.

(1) Radi stavljanja zahtjeva navedenih u članu 49. ovog ugovora, sud (organ) će oglasom odrediti rok od tri do šest mjeseci u kome povjerioci i nasljednici treba da prijave svoje zahtjeve i, po potrebi, pokrenu postupak za njihovo priznanje. Ako se ti zahtjevi u pomenutom roku ne prijave, odnosno ako se ne pokrene postupak za njihovo priznanje, ne može se odbiti predaja pokretne zaostavštine pozivanjem na odredbe člana 49. ovog ugovora.

(2) Objavljivanje oglasa po stavu (1) ovog člana vrši se po zakonu one strane ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi pokretna zaostavština.

Član 51.

(1) Ako je ostavilac, koji je bio državljanin jedne strane ugovornice, imao posljednje prebivalište na teritoriji druge strane ugovornice, mogu nasljednici, koji stanuju na teritoriji te druge strane ugovornice, zahtijevati u roku od šest mjeseci po smrti ostavioca da sud (organ) te strane ugovornice sprovede raspravu pokretne zaostavštine koja se nalazi na teritoriji te strane ugovornice. Ovom zahtjevu udovoljiće se samo ako tome ne prigovori koji od nasljednika, lice koje ima pravo na nužni dio ili legatar, i to u roku od tri mjeseca od obavještenja suda (organa) da je zahtjev podnijet.

(2) Nasljedno-pravni odnosi u slučaju iz stava (1) ovog člana regulišu se po zakonu strane ugovornice čiji je državljanin bio ostavilac.

Član 52.

Ako državljanin jedne strane ugovornice, za vrijeme privremenog boravka, umre na teritoriji druge strane ugovornice, onda će se stvari koje je nosio sa sobom, po spisku, bez drugih formalnosti, predati diplomatskom ili konzularnom predstavništvu njegove zemlje.

Član 53.

U parničnim i vanparničnim stvarima zaostavština, o kojima se raspravlja na teritoriji jedne strane ugovornice, diplomatsko ili konzularno predstavništvo druge strane

ugovornice zastupa svoje državljane bez posebne punomoći, ako su oni odsutni i nisu odredili svoje zastupnike.

Član 54.

Koja se imovina ima smatrati pokretnom ili nepokretnom, određuje se po zakonu strane ugovornice na čijoj teritoriji se nalazi ta imovina.

Član 55.

(1) Ako pokretnu zaostavštinu ili protivvrijednost dobivenu prodajom pokretne ili nepokretne zaostavštine treba po okončanju ostavinskog postupka predati nasljednicima koji imaju prebivalište ili boravište na teritoriji druge strane ugovornice, a nije moguće zaostavštinu ili njenu protivvrijednost predati neposredno nasljedniku ili njegovom punomoćniku, zaostavština ili njena protivvrijednost predaće se diplomatskom ili konzularnom predstavništvu te strane ugovornice.

(2) Po odredbama stava (1) ovog člana postupiće se:

- a) ako su plaćene ili obezbijedene odgovarajuće nasljedne dažbine;
- b) ako je nadležni organ dao saglasnost za iznošenje stvari ili za transfer novca.

Glava V

PRIZNANJE I IZVRŠENJE SUDSKIH ODLUKA

Član 56.

(1) Strane ugovornice priznaće i izvršiće na svojoj teritoriji sljedeće odluke donijete na teritoriji druge strane ugovornice:

- a) pravosnažne i izvršne sudske odluke u građanskim, porodičnim ili trgovinskim stvarima, kao i poravnjanja u ovim stvarima zaključena pred sudom, osim odluka o stečaju ili o sudskim poravnanjima van stečaja;
- b) pravosnažne i izvršne odluke krivičnih sudova o imovinsko-pravnim zahtjevima;
- c) pravosnažne i izvršne odluke izabranih sudova, kao i pred njima sklopljenih poravnjanja, u sporovima iz privrednih odnosa u kojima je bar jedna od stranaka privredna organizacija.

(2) Pod sudovima u smislu stava (1) tačka a) ovog člana podrazumijevaju se u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji i privredni sudovi.

(3) Da li će se neki spor u smislu stava (1) tačka c) ovog člana smatrati sporom iz privrednih odnosa procjenjuje se prema zakonu strane ugovornice u kojoj odluka izabranog suda treba da se izvrši.

Član 57.

Odluke iz člana 56. stav (1) tač. a) i b) ovog ugovora priznaće se i izvršiće se pod sljedećim uslovima:

a) ako je po zakonu strane ugovornice u kojoj se zahtijeva izvršenje, sud strane ugovornice u kojoj je odluka donijeta mogao da postupa u toj stvari;

b) ako je sudska odluka pravosnažna i izvršna po zakonu strane ugovornice u kojoj je donijeta;

c) ako se priznanje ili izvršenje sudske odluke ne protivi javnom poretku strane ugovornice u kojoj odluka treba da se prizna ili izvrši;

d) ako je u slučaju presude u odsustvu - stranka koja nije učestvovala u postupku i protiv koje je donijeta odluka, bila uredno i blagovremeno pozvana da učestvuje u sporu po zakonu strane ugovornice u kojoj je odluka donijeta;

e) ako po istom sporu između istih stranaka na teritoriji strane ugovornice u kojoj odluka treba da se izvrši nije ranije od nadležnog redovnog ili izabranog suda donijeta pravosnažna odluka;

f) ako je ostvarenje zahtjeva na koji se odluka odnosi dozvoljeno prema pravu strane ugovornice u kojoj odluka treba da se prizna ili izvrši, a dužnik je državljanin te strane ugovornice.

Član 58.

Odluke iz člana 56. stav (1) tačke c) ovog ugovora (arbitražne odluke) priznaće se i izvršiće se pod uslovima propisanim u članu 57. ovog ugovora kao i pod sljedećim uslovima:

a) da je odluka izabranog suda zasnovana na pismenom sporazumu o podvrgavanju izabranom sudu u pogledu određenog spora ili budućih sporova;

b) da je odluku donio izabrani sud koji je predviđen u sporazumu o podvrgavanju izabranom sudu;

c) da je sporazum o podvrgavanju izabranom sudu punovažan po zakonu strane ugovornice u kojoj odluka treba da se izvrši.

Član 59.

Iako postoje uslovi predviđeni u čl. 57. i 58. ovog ugovora odluka izabranog suda se neće izvršiti:

a) ako stranci prema kojoj odluka treba da se izvrši nije bilo omogućeno zbog nekog nedostatka u postupku da u njemu učestvuje;

b) ako je izabrani sud prekoračio granice svojih ovlaštenja predviđenih u sporazumu o izabranom sudu.

Član 60.

(1) Ako u ovom ugovoru nije drukčije određeno, u pogledu dozvole izvršenja i postupka izvršenja primjenjivaće se propisi one strane ugovornice u kojoj odluka treba da se izvrši.

(2) Da bi se omogućilo izvršenje odluka, sud će se ograničiti da ustanovi postojanje uslova iz čl. 57-59. ovog ugovora. Ako ti uslovi postoje narediće se izvršenje.

Član 61.

(1) Zahtjev za izvršenje može biti podnjet neposredno nadležnom sudu strane ugovornice na čijoj teritoriji odluku treba izvršiti ili sudu koji je u toj pravnoj stvari donio odluku u prvom stepenu, u kom slučaju će se zahtjev dostaviti sudu druge strane ugovornice na način predviđen u članu 2. ovog ugovora.

(2) Uz zahtjev za izvršenje treba priložiti prema slučaju:

a) ovjeren prijepis sudske odluke ili sudskog poravnanja sa potvrdom o pravosnažnosti i izvršnosti;

b) uvjerenje da je stranka protiv koje je odluka donijeta, a koja nije učestvovala u postupku, bila uredno i blagovremeno pozvana shodno zakonu strane ugovornice u kojoj je odluka donijeta;

c) dokaz da se izvršenje traži na osnovu odluke izabranog suda;

d) dokaz da je stvar podvrgnuta jurisdikciji izabranog suda;

e) službeni ili ovjereni prijevod isprava označenih u tač. a)-d) ovog člana na jeziku strane ugovornice u kojoj odluka treba da se izvrši.

Član 62.

Odredbe čl. 56-61. ovog ugovora primjenjivaće se na odluke i poravnanja u imovinskim stvarima koji su postali pravosnažni i izvršni poslije 13. februara 1961. godine, a na odluke u bračnim stvarima i na odluke iz čl. 34. i 35. ovog ugovora koje su postale pravosnažne odnosno izvršne poslije stupanja na snagu ovog ugovora.

Član 63.

(1) Svaka strana ugovornica priznaće na svojoj teritoriji sudske odluke donijete na teritoriji druge strane ugovornice koje se tiču ličnog stanja (statusa) njenih državljana pod uslovima predviđenim u članu 57. tač. a), b), d) i e) ovog ugovora, kao i pod uslovom da nisu u suprotnosti sa propisima koji se primjenjuju za rješavanje takvih odnosa na njenoj sopstvenoj teritoriji.

(2) Sudske odluke strana ugovornica koje se odnose na lično stanje državljana treće države priznaće se na teritoriji druge strane ugovornice samo ako se takve odluke priznaju i u državi čiji su državljani u pitanju.

Član 64.

(1) Priznanje sudskih odluka u statusnim stvarima može da zahtijeva svako lice koje je za to pravno zainteresovano.

(2) Odluke priznate po članu 63. ovog ugovora imaju isto pravno dejstvo kao i odluke domaćih sudova.

(3) Za priznanje odluka u statusnim stvarima primjenjivaće se shodno odredbe člana 60. stav (1) i člana 61. ovog ugovora.

Član 65.

(1) Pravosnažne sudske odluke strana ugovornica koje se tiču ličnog stanja sopstvenih državljana jedne strane ugovornice priznaju se na teritoriji druge strane ugovornice bez ikakvog preispitivanja po odredbama čl. 63. i 64. ovog ugovora.

(2) Na osnovu odluka iz stava (1) ovog člana vršiće se, po potrebi, upis promjena u registre ličnog stanja po prethodnom odobrenju Saveznog sekretarijata za unutrašnje poslove sa Jugoslovenske strane odnosno po odobrenju Ministarstva pravosuđa - sa Mađarske strane.

(3) Upis u registre po stavu (2) ovog člana vrši se na zahtjev zainteresovane stranke ili nadležnog organa strane ugovornice čiji je sud donio odluku.

(4) Ako organ označen u stavu (2) ovog člana smatra da se odluka odnosi na status sopstvenog državljanina, postupiće se po odredbama čl. 63. i 64. ovog ugovora.

Član 66.

Odredbama o izvršenju sudskih odluka ne dira se u propise strana ugovornica koji se odnose na transfer gotovine ili iznošenje stvari dobivenih izvršenjem.

Glava VI ISPRAVE

Dostavljanje isprava o ličnom stanju

Član 67.

(1) Strane ugovornice dostavljaju jedna drugoj isprave i prijepise pravosnažnih sudskih odluka koje se odnose na lično stanje državljanina druge strane ugovornice.

(2) Isprave i prijepisi iz stava (1) ovog člana dostavljaju se, bez taksa i troškova, diplomatskom ili konzularnom predstavništvu.

(3) Izvodi iz matičnih knjiga umrlih dostavljaju se odmah, a ostali izvodi i prijepisi sudskih odluka krajem svakog tromjesečja.

Član 68.

(1) Obje strane ugovornice dostavljaju jedna drugoj, bez taksa i troškova, isprave o ličnom stanju, ako budu za to zamoljene u javnom interesu.

(2) Molbe iz stava (1) ovog člana upućuju se diplomatskim ili konzularnim putem.

Član 69.

Pod ispravama o ličnom stanju, u smislu člana 67. ovog ugovora, podrazumijevaju se izvodi iz matičnih knjiga rođenih, isprave o upisu rođenja mrtvog djeteta, izvodi iz matičnih knjiga vjenčanih i izvodi iz matičnih knjiga umrlih.

Član 70.

Državljanima jedne strane ugovornice mogu zahtjev za izdavanje izvoda iz matičnih knjiga ili drugih isprava uputiti neposredno nadležnom organu druge strane ugovornice. Ako taksa nije unaprijed plaćena, tražene isprave dostaviće se moliocu preko diplomatskog ili konzularnog predstavništva strane ugovornice čiji je organ izdao ispravu.

Ovjeravanje isprava

Član 71.

(1) Javne isprave koje je sastavio ili izdao sud ili drugi organ jedne strane ugovornice, ako su snabdjevene službenim pečatom i potpisom, nije potrebno ovjeravati radi

upotrebe pred sudovima i drugim organima druge strane ugovornice. Isto tako nije potrebna ni dalja ovjera privatnih isprava ako je ove ovjerio sud ili drugi nadležni organ.

(2) Odredba stava (1) ovog člana odnosi se i na prijepise javnih i privatnih isprava koje je ovjerio sud ili drugi nadležni organ.

Član 72. **Dokazna snaga javnih isprava**

Javne isprave izdate od nadležnih organa strana ugovornica imaju istu dokaznu snagu kao i domaće javne isprave.

Dio treći **PRAVNI SAOBRAĆAJ U KRIVIČNIM STVARIMA** **Glava I** **PRAVNA POMOĆ I DOSTAVLJANJE** **Član 73.**

Strane ugovornice obavezuju se da će u krivičnim stvarima na molbu uzajamno ukazivati pravnu pomoć i vršiti dostavljanje.

Član 74.

Ukazivanje pravne pomoći i dostavljanje može se uskratiti:

- a) ako vrijeđa suverena prava ili sigurnost zamoljene strane ugovornice ili ako je u suprotnosti sa osnovnim načelima njenog zakonodavstva;
- b) ako je okrivljeni državljanin zamoljene strane ugovornice, a ne nalazi se na teritoriji strane ugovornice od koje potiče zamolnica;
- c) ako se odnosi na krivično djelo za koje po ovom ugovoru nije dopušteno izdavanje.

Član 75.

(1) Pravna pomoć obuhvata izvršenje pojedinih procesnih radnji, naročito: ispitivanje okrivljenog, saslušanje svjedoka i vještaka, pretres stana i lica, uviđaj, predaju predmeta i spisa.

(2) U stavu (1) ovog člana navedeni predmeti i spisi predavaće se samo ako se nalaze u posjedu organa zamoljene strane ugovornice i ako se tome ne protive posebni razlozi.

(3) Predate predmete i spise treba vratiti što je moguće prije.

Član 76.

(1) Protiv svjedoka ili vještaka, bez obzira na njihovo državljanstvo, koji se u krivičnoj ili građanskoj stvari na osnovu sudskog poziva uručenog na teritoriji jedne strane ugovornice dobrovoljno pojave pred sudom druge strane ugovornice, ne može se pokrenuti krivični postupak zbog krivičnog djela koje je predmet postupka, kao ni zbog drugog krivičnog djela izvršenog prije prelaska državne granice strane ugovornice molioca, niti mogu biti lišeni slobode, niti se nad njima može izvršiti kazna izrečena za ovakva krivična djela na teritoriji strane ugovornice molioca. Protiv ovakvih svjedoka i vještaka ne može se

pokrenuti administrativni (prekršajni) postupak zbog prekršaja izvršenih prije prelaska državne granice, niti se može nad njima izvršiti kazna izrečena zbog ovakvih prekršaja.

(2) Svjedok ili vještak gubi zaštitu navedenu u stavu (1) ovog člana ako ne napusti teritoriju strane ugovornice molioca u roku od sedam dana, računajući od dana kada mu je sud saopštio da njegovo prisustvo nije više potrebno, a imao je mogućnosti da to učini.

(3) Troškove u vezi sa ličnim dolaskom svjedoka ili vještaka snosi strana ugovornica od koje potiče zamolnica. U zamolnici za dostavljanje poziva treba navesti iznos koji će se isplatiti svjedoku ili vještaku za pokriće troškova u vezi sa putovanjem i boravkom u inostranstvu. Strana ugovornica od koje potiče zamolnica daće pozvanom licu, na njegovo traženje, predujam za pokriće ovih troškova.

(4) Svjedok može tražiti i naknadu za izgublenu zaradu, a vještak, pored toga, i nagradu za vještačenje.

Član 77.

(1) Kad je neophodno potrebno da sud jedne strane ugovornice sasluša kao svjedoka ili vještaka lice koje je lišeno slobode na teritoriji druge strane ugovornice, zahtjev za njegovu privremenu predaju treba uputiti Državnom sekretarijatu za inostrane poslove Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije odnosno Ministarstvu pravde Narodne Republike Mađarske.

(2) Zahtjevu će se udovoljiti ako lice lišeno slobode na to pristaje i ako se predaji ne protive posebni razlozi. Predato lice ima se i dalje držati u pritvoru, a poslije saslušanja treba ga bez odlaganja vratiti. U ovom slučaju predato lice uživa zaštitu predviđenu u članu 76. stav (1) ovog ugovora.

(3) Pod uslovima iz st. (1) i (2) ovog člana, kao i člana 76. stav (1) ovog ugovora može se dozvoliti i tranzit lica pritvorenog u trećoj državi radi saslušanja.

Član 78.

(1) Na zahtjev jedne strane ugovornice druga strana ugovornica će, i onda ako do izdavanja ne dođe, vratiti stvari koje je izvršilac u izvršenju krivičnog djela sa teritorije strane ugovornice od koje potiče zahtjev odnio na teritoriju druge strane ugovornice, ili stvari koje je dobio u zamjenu za odnijete stvari. Ako nastane spor o savjesnosti držanja, rješava ga sud one strane ugovornice na čijoj teritoriji se stvari nalaze.

(2) Zamoljena strana ugovornica može privremeno zadržati stvari navedene u stavu (1) ovog člana ako je to neophodno za krivični postupak koji se vodi na njenoj teritoriji.

Član 79.

Na pružanje pravne pomoći i dostavljanje u krivičnim stvarima primjenjuju se shodno odredbe čl. 13 -19. ovog ugovora.

Član 80.

(1) Strane ugovornice dostavljajuće uzajamno, tromjesečno, diplomatskim putem prijepise kaznenih listova o pravosnažnim presudama kojima se utvrđuje krivica državljana

druge strane ugovornice. Ovako treba postupati i sa kasnije donijetim odlukama koje se odnose na spomenute presude.

(2) Strane ugovornice će, osim toga, uzajamno na zahtjev dostavljati izvode iz presude navedenih u stavu (1) ovog člana.

Član 81.

Na zahtjev podnijet diplomatskim putem, strane ugovornice će uzajamno dostavljati obavještenja o upisu u kazneni registar koja se odnose:

a) na državljane strane ugovornice koja traži takvo obavještenje;

b) na druga lica koja se nalaze na teritoriji strane ugovornice koja traži obavještenje, a protiv kojih se na njenoj teritoriji vodi krivični postupak. Zamoljena strana ugovornica može uskratiti davanje obavještenja ako se isto odnosi na njenog državljanina.

Član 82.

(1) Strane ugovornice se obavezuju da će, u skladu sa svojim propisima, a na zahtjev druge strane ugovornice, pokrenuti krivični postupak protiv svog državljanina koji je na teritoriji druge strane ugovornice izvršio krivično djelo za koje se po članu 85. ovog ugovora može dozvoliti izdavanje.

(2) Zajedno sa obavještenjem iz stava (1) ovog člana dostaviće se i poznati dokazi o izvršenom krivičnom djelu.

(3) Ona strana ugovornica koja je primila obavještenje, dužna je obavijestiti drugu stranu ugovornicu o tome da li je protiv učinioca pokrenut krivični postupak, i ako jeste - kako je isti okončan.

Član 83.

(1) Troškove nastale ukazivanjem pravne pomoći, dostavljanjem kao i davanjem obavještenja u krivičnim stvarima snosiće ona strana ugovornica na čijoj su teritoriji oni nastali. Iznos ovih troškova treba saopštiti drugoj strani ugovornici.

(2) Troškove koji su nastali povodom zahtjeva za sprovođenje vještačenja ili privremenim upućivanjem lica koje je lišeno slobode na teritoriji zamoljene strane ugovornice naknadiće strana ugovornica od koje potiče zamolnica.

Glava II

IZDAVANJE I TRANZITIRANJE

Član 84.

Strane ugovornice obavezuju se da će na zahtjev, pod uslovima iz ovog ugovora, uzajamno izdavati lica protiv kojih se vodi krivični postupak ili protiv kojih je pravosnažno izrečena kazna na teritoriji strane ugovornice koja zahtijeva izdavanje.

Član 85.

(1) Izdavanju ima mjesta samo za ona djela koja su kao krivična djela predviđena zakonima obje strane ugovornice i po kojima se može izreći kazna lišenja slobode u trajanju od najmanje dvije godine ili teža kazna.

(2) Zahtjev za izdavanje ima se smatrati osnovanim ako mu je priložena odluka o lišenju slobode koju je donio sud one strane ugovornice koja zahtjev za izdavanje postavlja ili druga sudska odluka sličnog dejstva. Ovakva odluka treba da sadrži opis krivičnog djela zbog koga se izdavanje traži, okolnosti pod kojima je ono učinjeno, mjesto i vrijeme izvršenja i njegovu pravnu kvalifikaciju.

Član 86.

(1) Pod uslovima iz člana 85. stav (1) ovog ugovora zamoljena strana ugovornica će izdati lice koje je pravosnažnom sudskom presudom osuđeno na kaznu lišenja slobode najmanje šest mjeseci.

(2) Zahtjev za izdavanje ima se smatrati osnovanim ako mu je priložena pravosnažna presuda suda strane ugovornice koja postavlja zahtjev za izdavanje. Ako je presuda izrečena u odsustvu traženog lica, strana ugovornica neće izvršiti presudu na osnovu koje traži izdavanje, nego će ponoviti postupak i izdatom licu suditi u njegovom prisustvu.

Član 87.

Zamoljena strana ugovornica može uskratiti izdavanje:

- a) ako je lice, čije se izdavanje traži, izvršilo krivično djelo na njenoj teritoriji;
- b) ako se izdavanje traži zbog krivičnog djela izvršenog na teritoriji treće države, a u toj državi je zbog toga djela već donijeta presuda.

Član 88.

Nema mjesta izdavanju:

- a) ako je lice, čije se izdavanje traži, državljanin zamoljene strane ugovornice;
- b) ako je protiv lica, čije se izdavanje traži, za isto krivično djelo sud zamoljene strane ugovornice već izrekao pravosnažnu presudu ili je postupak protiv njega zbog bitnih razloga pravosnažno obustavljen, ali izdavanju ima mjesta ako sud zamoljene strane ugovornice pravosnažno odluči da se stiču uslovi za ponavljanje pravosnažno okončanog krivičnog postupka;
- c) ako po zakonu bilo koje strane ugovornice postoje zakonske prepreke zbog kojih se ne može voditi krivični postupak ili zbog kojih se ne može presuda izvršiti (zastarjelost, pomilovanje itd.). Zahtjev za izdavanje prekida tok zastarjelosti;
- d) ako nije stavljen prijedlog oštećenog, odnosno podnijeta privatna tužba ili ako nije dato odobrenje za krivično gonjenje, u slučajevima kada je po zakonu strane ugovornice koja postavlja zahtjev za izdavanje ili države gdje je djelo izvršeno, pokretanje krivičnog postupka uslovljeno stavljanjem prijedloga, podnošenjem privatne tužbe ili davanjem odobrenja.

Član 89.

Izdavanje se neće odobriti za djelo koje se po ocjeni zamoljene strane ugovornice smatra političkim krivičnim djelom.

Član 90.

Izdavanje se neće odobriti takođe za krivično djelo koje se sastoji isključivo u povredi vojnih obaveza (vojno krivično djelo), kao i za krivično djelo učinjeno putem štampe.

Član 91.

(1) U stvarima ekstradicije nadležni centralni organi strana ugovornica opšte međusobno neposredno.

(2) Uz zahtjev za izdavanje, pored sudskih odluka iz člana 85. stav (2) i člana 86. stav (2) ovog ugovora, treba priložiti:

a) dokaze ili podatke o državljanstvu traženog lica;

b) tekst zakona koji se odnosi na krivično djelo zbog koga se izdavanje traži kako strane ugovornice koja postavlja zahtjev za izdavanje tako i treće države ako je na njevoj teritoriji djelo učinjeno.

(3) Uz zahtjev treba po mogućstvu dostaviti lične podatke traženog lica, njegov lični opis, podatke o njegovom boravištu, njegovu fotografiju i otiske prstiju, ako se njima raspolože.

(4) Ako se izdavanje traži na osnovu člana 86. ovog ugovora, uz presudu treba priložiti i dokaz da je ista pravosnažna.

(5) Zahtjev i prilozi moraju biti prevedeni na službeni jezik zamoljene strane ugovornice. Prilozi se dostavljaju u originalu ili ovjerenom prijepisu.

(6) Zahtjev i prilozi sastavljaju se u formi koja odgovara zakonu strane ugovornice koja postavlja zahtjev.

Član 92.

(1) Ako su ispunjeni uslovi za izdavanje, zamoljena strana ugovornica je obavezna da po prijemu zahtjeva za izdavanje, bez odlaganja, preduzme sve mjere za pronalazak lica čije se izdavanje traži, a ako je potrebno da naredi i njegovo pritvaranje.

(2) Ukoliko su podaci priloženi uz zahtjev za izdavanje nedovoljni, zamoljena strana ugovornica zatražiće od strane ugovornice koja zahtjev postavlja da joj u utvrđenom roku, koji ne može biti duži od dva mjeseca, dostavi dopunske podatke i obavještenja. Na traženje strane ugovornice koja postavlja zahtjev za izdavanje, ovaj rok se može produžiti.

(3) Ako u roku određenom u stavu (2) ovog člana ne bude postupljeno po traženju zamoljene strane ugovornice, traženo lice će se pustiti na slobodu. Ako se naknadno dostave traženi podaci postupak za izdavanje će se nastaviti.

Član 93.

(1) I prije podnošenja zahtjeva za izdavanje, na neposredni zahtjev nadležnog suda ili organa krivičnog gonjenja jedne strane ugovornice, koji je upućen pismeno ili telegrafski, zamoljena strana ugovornica će saglasno njenim zakonima, preduzeti protiv lica čije se izdavanje traži privremene mjere kako isto ne bi pobjeglo ili se sakrilo. U tom zahtjevu treba označiti postojanje jedne od odluka iz člana 85. stav (2) ili člana 86. stav (2) ovog ugovora, kao i organ od koga ta odluka potiče i njen broj i datum.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana treba da bude potvrđen diplomatskim putem.

(3) Stranu ugovornicu koja postavlja zahtjev za izdavanje treba bez odlaganja obavijestiti o preduzetim privremenim mjerama odnosno o razlozima zbog kojih se njenom zahtjevu nije moglo udovoljiti.

(4) Nadležni sudovi i organi krivičnog gonjenja strana ugovornica mogu i bez zahtjeva iz stava (1) ovog člana privremeno pritvoriti lice koje se nalazi na njihovoj teritoriji ako doznaju da je ono na teritoriji druge strane ugovornice izvršilo krivično djelo za koje je po ovom ugovoru dopušteno izdavanje, o čemu će bez odlaganja obavijestiti drugu stranu ugovornicu.

(5) Postupak po st. (1) i (4) obustaviće se ako u roku koji odredi sud zamoljene strane ugovornice, koji ne može biti duži od dva mjeseca, ne bude dostavljen zahtjev za izdavanje. Na obrazloženi zahtjev strane ugovornice od koje potiče zahtjev za izdavanje, ovaj rok može se produžiti.

Član 94.

(1) Potpuno ili djelimično odbijanje zahtjeva za izdavanje ili odlaganje njegovog izvršenja treba obrazložiti.

(2) Izvještavajući stranu ugovornicu, koja je postavila zahtjev za izdavanje o odobrenom izdavanju, zamoljena strana ugovornica će jednovremeno saopštiti vrijeme i mjesto gdje će se izvršiti predaja.

Član 95.

Strana ugovornica koja je postavila zahtjev za izdavanje obavezna je da na određenom mjestu preuzme izdato lice najdalje u roku od osam dana, računajući od dana određenog za predaju, u protivnom, zamoljena strana ugovornica pustiće na slobodu lice čije je izdavanje odobreno.

Član 96.

(1) Zamoljena strana ugovornica će donijeti odluku po zahtjevu za izdavanje i u slučaju ako se protiv lica čije se izdavanje traži u zamoljenoj strani ugovornici vodi postupak zbog drugog krivičnog djela ili je ono osuđeno zbog nekog drugog krivičnog djela. Ako zahtjev bude uvažen, predaja će se odložiti do okončanja otpočetog krivičnog postupka, odnosno do izvršenja ili opraštanja kazne.

(2) I u slučaju iz stava (1) ovog člana može se traženo lice privremeno predati strani ugovornici koja zahtijeva izdavanje, ukoliko bi odlaganje izdavanja prouzrokovalo zastarjelo krivičnog gonjenja ili bi znatno otežalo sprovođenje istrage. Privremeno izdato lice vratiće se odmah poslije okončanja postupka, a u svakom slučaju najdalje u roku od tri mjeseca računajući od dana predaje.

Član 97.

Ako izdavanje jednog lica traži više država zbog istog ili raznih krivičnih djela, zamoljena strana ugovornica rješava prema okolnostima datog slučaja kome će zahtjevu udovoljiti.

Član 98.

(1) Izdato lice ne može se krivično goniti niti se protiv njega može izvršiti kazna za drugo krivično djelo osim za ono za koje je izdato, niti se ono može za takvo djelo izdati

trećoj državi, ako se ne dobije saglasnost strane ugovornice koja je odobrila izdavanje. Saglasnost se ne može uskratiti ako se radi o krivičnom djelu za koje u smislu ovog ugovora postoje uslovi za izdavanje.

(2) Nema potrebe za saglasnost zamoljene strane ugovornice:

a) ako predato lice ne napusti teritoriju strane ugovornice kojoj je bilo predato po isteku mjesec dana od dana okončanja krivičnog postupka, a ako je osuđeno, po isteku mjesec dana od dana izdržane ili oproštene kazne. U ovaj rok ne uračunava se vrijeme za koje odnosno lice bez svoje krivice nije moglo napustiti teritoriju strane ugovornice kojoj je bilo izdato;

b) ako se izdato lice, pošto se udaljilo sa teritorije strane ugovornice kojoj je bilo izdato, dobrovoljno vrati na njenu teritoriju.

Član 99.

Strana ugovornica koja je postavila zahtjev za izdavanje obavijestice zamoljenu stranu ugovornicu o rezultatu krivičnog postupka protiv izdatog lica. Ako je protiv toga lica donijeta presuda, po pravosnažnosti dostaviće se i njen prijepis. Ova odredba odnosi se i na slučajeve iz člana 98. ovog ugovora.

Član 100.

(1) Strane ugovornice su obavezne da, bez posebnog zahtjeva, u postupku za izdavanje uzajamno dostavljaju:

a) predmete koji mogu poslužiti kao dokaz protiv lica čije je izdavanje traženo. Zamoljena strana ugovornica može privremeno zadržati ove predmete ako je to neophodno za vođenje drugog krivičnog postupka;

b) sve predmete nađene u posjedu traženog lica ili trećih lica, koje je on ili njegov saučešnik pribavio krivičnim djelom zbog koga se izdavanje traži, ili koji predstavljaju protivvrijednost primljenu za ove predmete ili koje je dobio kao nagradu za njegovo izvršenje. Ukoliko bi nastao spor oko savjesnog držanja rješava ga sud strane ugovornice na čijoj se teritoriji stvari nalaze.

(2) Predmeti navedeni u stavu (1) ovog člana predaće se prilikom predaje izdatog lica, a ako to nije moguće - onda naknadno. Ovako će se postupiti i u slučaju kad je učinilac krivičnog djela umro ili pobjegao kao i u slučaju kad do izdavanja nije došlo zbog drugih smetnji.

(3) Prava trećih lica na ovakvim predmetima ostaju nepovrijeđena. Po okončanju krivičnog postupka ovi će se predmeti vratiti bez naknade zamoljenoj strani ugovornici radi uručjenja licu kome pripadaju. Ako se ne može ustanoviti lice kome pripadaju, predmeti će se bez naknade vratiti zamoljenoj strani ugovornici.

Član 101.

Ako izdato lice izbjegne krivični postupak ili izvršenje kazne i ponovno se vrati na teritoriju zamoljene strane ugovornice biće na ponovni zahtjev izdato bez ikakve formalnosti.

Član 102.

(1) Svaka strana ugovornica dužna je da po zahtjevu dopusti tranzit preko svoje teritorije lica izdatog od treće države drugoj strani ugovornici. Zamoljena strana ugovornica nije dužna da odobri tranzit ako po ovom ugovoru nema mjesta izdavanju.

-
- (2) Zahtjev za tranzit upućuje se na način određen u članu 91. stav (1) ovog ugovora.
(3) Zamoljena strana ugovornica odobriće tranzit na način koji je za nju najpogodniji.

Član 103.

Troškove skopčane sa izdavanjem snosi strana ugovornica na čijoj su teritoriji nastali. Troškove tranzita snosi strana ugovornica od koje potiče zahtjev za tranzit.

Član 104.

Strane ugovornice se obavezuju da neće davati državljanstvo licima čije izdavanje traži druga strana ugovornica prije nego što se donese odluka po zahtjevu za izdavanje.

Dio četvrti ZAVRŠNE ODREDBE

Član 105.

Sporna pitanja u vezi sa primjenom ovog ugovora rješavaće strane ugovornice diplomatskim putem.

Član 106.

(1) Ovaj ugovor podliježe ratifikaciji, a ratifikacioni instrumenti razmijenice se u Budimpešti.

(2) Ovaj ugovor stupa na snagu po isteku trideset dana od dana izvršene razmjene ratifikacionih instrumenata.

(3) Ovaj ugovor zaključuje se na neodređeno vrijeme, a njegovo važenje prestaje po isteku jedne godine od dana kada ga jedna strana ugovornica otkaže.

Član 107.

Stupanjem na snagu ovog ugovora prestaje da važi Ugovor između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Narodne Republike Mađarske o uzajamnom pravnom saobraćaju, potpisan u Beogradu 7. maja 1960. godine.

Član 108.

Ovim ugovorom ne dira se u odredbe Sporazuma o regulisanju neriješenih finansijskih i privrednih pitanja, zaključenog između strana ugovornica u Beogradu 29. maja 1956. godine.

Ovaj ugovor sačinjen je u Beogradu 7. marta 1968. godine u dva originalna primjeka na srpskohrvatskom i mađarskom jeziku, s tim da su oba teksta autentična.

U potvrdu čega su punomoćnici strana ugovornica potpisali ovaj ugovor i stavili pečate.

Za Vladu Socijalističke
Federativne Republike Jugoslavije

Za Vladu Narodne
Republike Mađarske